

GAZETE YAZARI

Fanatizm ve rölativizm arasında kıvranırken

Erol Göka
Gazete Yazarı

Abone Ol

10 Oca 2019, Perşembe

PAYLAŞ

Biz Müslüman bir coğrafyada henüz uzanıp alıverecek kadar yakınımızda duran gelenek mirasına sahipken pek fark etmiyor olabiliriz. Bugün başta Batı olmak üzere dünyamızı, daha doğrusu zihinlerimizi iki büyük düşünme biçimi işgal etmiş vaziyette.

Bunlardan birincisi fanatizm, diğeri ise “her şey gıdercilik” yani rölativizm... Gerek “Yedi Düvele Karşı: Türklerde Liderlik ve Fanatizm” gerek “Mutedil Müslümanların Günümüzdeki Düşmanları” kitaplarımızda fanatizmin ve FETÖ benzeri hastalıklı yapıların nasıl sağlıklı inancın köküne kibrit suyu dökme gayreti içinde olduklarını anlatmaya çalıştık. Sağlıklı inancı ve vicdanımızın koreografisinde bulunduğuna inandığımız evrensel ahlakı savunduğumuz her yazı, post-modernliğin kışkırttığı rölativizme karşı tepkiydi, geleneğimizin günümüz şartlarında yeniden üretilmesi gerektiğine yapılmak istenen vurguydu.

Hemen tüm eserleri dilimizde bulunan, “gerçekliğin sosyal inşası” teorisiyle bilinen, 2017’de vefat eden ABD’li sosyolog Peter L. Berger ve onun asistanı ve arkadaşı Hollandalı düşünür Anton C. Zijderveld’in 2010’da yazdıkları “Şüpheye Övgü” (Açılım Yayınları, çevirenler: K. Canatan, R. Bal, H. Yar) kitabında bu iki tehlikenin tema olarak alınmasından ziyadesiyle memnun oldum. Müsaadenizle, içinde yaşadığımız dünyanın zihin işleyişlerinin net bir resmini veren ve buraya nasıl gelindiğini çok iyi ele alan bu çalışmadan bahsetmek istiyorum. Her ne kadar her iki yazarın önceki çalışmalarını okurken hissettiğim “keşke İslamiyet’i bilseydi” temennim bu kitapta doruğa çıksa da kitabın alt-başlığı bile (“Fanatikleşmeden inançlarımızı nasıl ifade edebiliriz?”) yazarların birçoğumuzun derdiyle dertlendiklerini gösterir nitelikte...

“Aydınlanma çağının radikal düşünürleri, özellikle Fransa’da, neşeli bir önseziyle dinin çöküşünü bekliyorlardı...” Modern sosyolojinin kurucusu olarak kabul edilen Marx, Durkheim ve Weber’in görüşleri oldukça farklıydı ama onlar, modernitenin aşamalı bir şekilde dinin

çöküşü anlamına geldiğinde hemfikirdiler. Sekülerleşme sürecinden mutsuz ve mutazarrır olan Hıristiyan teologlar dahi, kaçınılmaz sonun bilimsel bir gerçek olduğu fikrindeydiler. Hiçbirisi doğru tahmin edemedi; sekülerleşme teorisi, 2. Dünya Savaşı'ndan sonraki olaylar tarafından kitlesel biçimde çürütüldü.

Bu fikirleri dile getiren “Şüpheyne Övgü” yazarları, bugünkü dünyaya baktıklarında “sekülerleşmeden ziyade tutkulu dini hareketlerin müthiş bir patlamasını” gördüklerini, dikkatlerin en çok da “İslam'ın yeniden canlanmasına” yöneldiğini söylüyorlar. Onlara göre yegâne istisna, halen sekülerleşme teorisinin geçerli olduğu Batı ve merkezi Avrupa'dır ve küçük ama çok etkili bir entelektüel sınıftır. (Sanıyorum bizim gibi yukarıdan aşağıya devlet eliyle sekülerleşmenin olduğu ülkeleri yakından tanısaldı, bazı kesimleri de bu istisnaya dâhil ederlerdi.) “En eski küresel kurum olan Katolik Kilisesi, Avrupa'da baskı altındadır ama dünyanın başka yerlerinde turp gibidir.” Bu manzara altında “Eğer modernleşme kaçınılmaz bir şekilde sekülerleşmeye yol açmıyorsa, inançlar ve değerler alanında neye yol açıyor?” diye soruyorlar. Onlar için cevap açık: Çoğulluğa...

Çoğulluk, çoğulculuşma (pluralisering) ile kastettikleri, bu durumun ideolojik olarak iyi bir şeymiş gibi savunulduğu çoğulculuktan (plüralizm) oldukça farklı ve hayli sorunlu... “Şu an 21. Yüzyıl, bir politeizm yüzyılını andırmaktadır. Sanki Antik dönemin tanrıları geri gelmişlerdir...” Geçmiş zamanlarda da kimi toplumlarda farklı inançlar bir arada yaşayabilmiş, çoğul ortamlar olabilmış ama insanlık böylesi çap ve yoğunlukta olanını ilk kez görüyor. Nüfusun giderek daha büyük kısmı devasa kentlerde ikamet ediyor. Bu, doğrudan doğruya sivil kültüre ve kültürel çoğulluğa neden oluyor. Kitlesel insan hareketleri, çok farklı grupları ilişkiye zorluyor. İnsanlar kitlesel eğitim ve modern iletişim araçları sayesinde başka hayatlar ve alternatif yaşamlar hakkında müthiş bir hızla bilgi ediniyorlar.

Alman sosyolog ve filozof Arnold Gehlen, bir toplumda kişinin özgür seçimlerine izin verilen yaşam alanına “öncephe”, mecburen topluma uymak zorunda olduğu alana ise “arkacephe” adını veriyor ve her iki cepheyi antropolojik bir zorunluluk olarak görüyordu. Arkacephe, içine doğduğumuz geleneği ve onun kurallarını oluşturur. Arkacephe davranışı, adeta otomatik, fazla düşünmeden yapılırken öncephe davranışı, düşünerek seçim yapmayı gerektirir. Modernlik, “özgürlük” şiarıyla öncepheyi alabildiğine büyütürken, arkacepheyi yani geleneği, kurumları, en kötüsü de ahlakı çözüyor. İster seküler ister dini her düşünme ve yaşama tarzını bir tercih meselesi haline getiriyor. Bu durumda insanlar da ya tercihlerine fanatikçe sıkı sıkıya sarılmak ya da her şeyi rölatif bir tercih meselesi olarak görmek arasında kalakalıyorlar. Ve maalesef şişeden çıkan çoğulculuşma ruhunu gerisin geriye şişeye sokmak artık imkânsız...

#Fanatizm

#Rölativizm

#Sekülerleşme

PAYLAŞ

12 Eyl 2019, Perşembe

Merhametten maraz doğmaz!

08 Eyl 2019, Pazar

"Benden nefret et ama bana acıma!"

05 Eyl 2019, Perşembe

Merhamet esastır çünkü...

EROL GÖKA TÜM YAZILARI

YENİ ŞAFAK MİKRO SİTELER

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

3. Sayfa

Yerel Gündem

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

f Facebook

Instagram

Twitter

G+ Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI